

Finanssivalvonnan johtokunnan päätös muita rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskevasta lisäpääomavaatimuksesta

Finanssivalvonnan johtokunta on luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 8 §:n mukaisesti päättänyt muista rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävistä luottolaitoksista (O-SII) ja niiden konsolidoidulla ydinpääomalla katettavista lisäpääomavaatimuksista niin, että O-SII luottolaitokset ja näiden lisäpääomavaatimukset säilyvät ennallaan.

- Nordea Bank Abp 2,5 %
- OP Ryhmä 1,5 %
- Kuntarahoitus Oyj 0,5 %

Finanssivalvonta on luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 8 §:n 8 momentin mukaisesti tarkistanut O-SII-luottolaitoksia koskevat, Finanssivalvonnan johtokunnan 27.6.2022 asettamat lisäpääomavaatimukset lain edellyttämällä tavalla. Tarkistuksessa ei ole ilmennyt perusteita muuttaa kyseisiä pääomavaatimuksia.

Vuoden 2023 lopun O-SII-pisteiden perusteella O-SII-luottolaitoksiksi luokitellaan edellisvuosien tavoin Nordea Bank Abp, OP Ryhmä ja Kuntarahoitus Oyj säilyttäen kaikkien kolmen luottolaitoksen O-SII-lisäpääomavaatimukset nykyisellä tasollaan.

Suomalaisten O-SII-luottolaitosten systeminen merkittävyys ei ole merkittävästi muuttunut vuoden aikana, minkä vuoksi kesäkuussa 2023 tarkistettuja O-SII-lisäpääomavaatimuksia voidaan edelleen pitää oikeasuhteisina systemiseen merkittävyyteen liittyviin järjestelmäriskeihin nähden.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti asiasta 22.5.2024, jonka jälkeen päätöksestä ilmoitettiin Euroopan järjestelmäriskikomitealle (ESRB) luottolaitosdirektiivin artiklan 131 mukaisesti yhtä kuukautta ennen päätöksen julkaisemista.

Kyseisille luottolaitoksille varattiin hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti tilaisuus ennen asian ratkaisemista lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Nordea Bank Abp toimitti vastineensa Finanssivalvonnalle vastauksen antamisen määräajan puitteissa.

Nordea Bank Abp:n vastineen mukaan luottolaitos tunnustaa tarpeen arvioida O-SII lisäpääomavaatimusten tasoa kokonaisvaltaisesti Finanssivalvonnan näkemyksen mukaisesti. Arviointi on kuitenkin Nordea Bank Abp:n käsityksen mukaan toteutettu virheellisesti niin, että Nordea Bank Abp:lle asetettu kokonaispääomavaatimus (overall combined buffer requirement, CBR) on liian korkea luottolaitoksen toiminnan riskeihin nähden. Myös

26.6.2024
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

FIVA/2024/433

Finanssivalvonnan esittämä 2,5 %:n O-SII-lisäpääomavaatimus on liiallinen huomioiden muut pääomavaatimukset sekä poikkeava vastaavista Nordea Bank Abp:n eurooppalaisiin kilpailijoihin sovellettavista vaatimuksista.

Nordea Bank Abp:n mukaan Finanssivalvonnan tulisi kaikilta osin huomioida makrovakausero- ja valvontakehikon vaatimusten päällekkäisyydet. Ottaen huomioon riskejä vähentävät tekijät sekä vaatimusten päällekkäisyyksien lähteet Nordea Bank Abp:hen sovellettava O-SII-lisäpääomavaatimus voisi luottolaitoksen näkemyksen mukaan olla enintään 2,0 %. Nordea Bank Abp katsoo myös, että sen kokonaispääomavaatimus on yksi EU-alueen korkeimmista, huomioiden erityisesti luottolaitoksen toiminnan alhaisen riskitason.

O-SII-lisäpääomavaatimuksen tason osalta Nordea Bank Abp toteaa lisäksi, että EU-alueella toimivien vastaavan kokoisten luottolaitosten pääomavaatimukset poikkeavat toisistaan merkittävästi ja, että monella maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella (G-SII) on Nordea Bank Abp:tä alhaisemmat G/O-SII lisäpääomavaatimukset.

Nordea Bank Abp:n mukaan syy siihen, että luottolaitoksen kokonaispääomavaatimus on liian korkea, on Finanssivalvonnan järjestelmäriskipuskurivaatimusta koskevan maaliskuussa 2023 tehdyn päätöksen yhteydessä ilmoitettu stressitestipohjainen tavoite asettaa luottolaitosten kokonaispääomavaatimusten taso 6-7,0 %:iin. Nordea Bank Abp:n näkemyksen mukaan tämä tavoite rajoittaa mahdollisuutta riippumattomasti arvioida pääomavaatimusten päällekkäisyyttä. Lisäksi, Nordea Bank Abp ei tunnista perusteita asettaa kokonaispääomavaatimuksia Finanssivalvonnan esittämälle 6-7,0 %:n tasolle, jossa mekanistisesti lasketaan yhteen kansallisia sekä muiden maiden pääomavaatimuksia.

Nordea Bank Abp myös näkee, että Finanssivalvonnan soveltamat periaatteet O-SII-lisäpääomavaatimusten asettamiselle tuottavat korkeampia lisäpääomavaatimuksia muihin maihin verrattuna. Tästä syystä periaatteita olisi muokattava niin, että ne paremmin vastaisivat rahoitusjärjestelmän tarpeita sekä muiden EU-maiden käytäntöjä.

Nordea Bank Abp:n käsityksen mukaan sekä kansallisen järjestelmäriskipuskurivaatimuksen, että O-SII-lisäpääomavaatimuksen mitoitusta ohjaavat Nordea Bank Abp:n koko sekä toimintojen hajautus ja rahoitusrakenteet. Näitä päällekkäisyyksiä olisi huomioitava pääomavaatimusten asettamisessa. Tämän lisäksi Finanssivalvonnan esittämä tavoite rajoittaa luottolaitosten kasvua O-SII-lisäpääomavaatimusten soveltamisessa on Nordea Bank Abp:n käsityksen mukaan ristiriidassa EU:n finanssimarkkinatoiminnan tehostamista koskevan tavoitteen kanssa, joka myös omalta osaltaan edistäisi rahoitusvakautta.

26.6.2024
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

FIVA/2024/433

Nordea Bank Abp:n mielestä Finanssivalvonnan olisi lisäpääomavaatimusten asettamisessa enenevässä määrin huomioitava Euroopan keskuspankin valvonnan sekä yhteisen kriisinratkaisumekanismiin (Single Resolution Mechanism, SRM) vaikutukset luottolaitosten riskeihin.

Esitettyihin seikkoihin liittyen Finanssivalvonta toteaa, että suunnitellun O-SII-lisäpääomavaatimuksen osalta kuulemiskirjeessä on esitetty lain edellyttämät perustelut vaatimuksen asettamiselle ja mitoitukselle huomioiden myös Euroopan Pankkiviranomaisen ohjeet (EBA/GL/2014/10). Lisäpääomavaatimusten soveltamisessa ei Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan ole ilmennyt perusteettomia päällekkäisyyksiä.

Finanssivalvonnan analyysin mukaan luottolaitossektorin makrovakauserustein asetettujen lisäpääomavaatimusten riittävä kokonaistaso on keskimääräisessä suhdanneriskiympäristössä lähellä koronapandemiaa edeltänyttä tasoa tai hieman sen yläpuolella (6–7 % riskipainotetuista eristä). Arvio makrovakauserustevaatimusten riittävästä kokonaistasosta perustuu Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan stressitestilaskelmiin sekä luottolaitosten pääomavaatimusten riittävä tasoa tarkastelemaan tutkimuskirjallisuuteen. Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) on tammikuussa 2023 julkaistussa, Suomen rahoitussektoria koskevassa arviossaan (Financial Sector Assessment Program) päätenyt samansuuntaiseen arvioon.¹ Kokonaistaso kuvaa, kuinka paljon luottolaitossektorilla pitäisi olla pääomia, jotta se pystyisi kattamaan talouden tai rahoitusjärjestelmän vakavan häiriön aiheuttamat tappiot niin, että se säilyttäisi tappioiden kattamisen jälkeenkin toimintaedellytyksensä ja pystyisi jatkamaan reaalitalouden luotottamista. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan stressitestipohjainen arvio Suomen rahoitusjärjestelmän riskeistä on vakausmielessä ja myös oikeudellisesti perusteltu lisäpääomavaatimusten tasojen arvioinnissa pääomavaatimuksia sovellettaessa.

Finanssivalvonta on O-SII-lisäpääomavaatimusta koskevassa päätöksessään huomioinut Euroopan keskuspankin valvonnan sekä yhteisen kriisinratkaisumekanismiin (Single Resolution Mechanism, SRM) vaikutukset luottolaitosten riskeihin.

Tämän päätöksen perustelut ilmenevät yksityiskohtaisesti päätöksen liitteestä 1. Periaatteet kansallisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten (O-SII) määrittämiseksi ja lisäpääomavaatimusten asettamiseksi.

¹ IMF (2023) Finland: Financial Sector Assessment Program-Technical Note on Macroprudential Policy Framework and Tools. <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2023/01/31/Finland-Financial-Sector-Assessment-Program-Technical-Note-on-Macroprudential-Policy-528773>